

Số: 91/CV-VASEP

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 15 tháng 11 năm 2022

V/v rà soát và đề xuất sửa đổi Nghị định
09/2016/NĐ-CP của Chính phủ về tăng cường vi
chất dinh dưỡng vào thực phẩm

Kính gửi: Bộ Y Tế

Phúc đáp công văn số 5645/BYT-PC ngày 10/10/2022 của Quý Bộ về việc rà soát Nghị định số 09/2016/NĐ-CP ngày 28/1/2016 của Chính phủ về tăng cường vi chất dinh dưỡng trong thực phẩm (sau đây gọi tắt là Nghị định 09), Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) xin có một số ý kiến cụ thể như sau xung quanh quy định “muối dùng trong **chế biến thực phẩm** phải được tăng cường i-ốt” tại Nghị định 09 kể trên:

Về phương diện pháp lý, Chính phủ đã có một quyết nghị tại điểm b khoản 15 Mục III Nghị quyết 19-2018/NQ-CP: “*Nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung Nghị định số 09/2016/NĐ-CP ngày 28/1/2016 của Chính phủ về tăng cường vi chất dinh dưỡng trong thực phẩm theo hướng: (i) bãi bỏ quy định “muối dùng trong chế biến thực phẩm phải được tăng cường I-ốt” tại điểm a khoản 1 Điều 6; (ii) bãi bỏ quy định “Bột mì dùng trong chế biến thực phẩm phải được tăng cường sắt và kẽm” tại điểm b khoản 1 Điều 6. Thay vào đó, chỉ nên khuyến khích doanh nghiệp chế biến thực phẩm sử dụng*”.

Các báo cáo-kiến nghị của Hiệp hội VASEP chúng tôi trước đây nêu tại văn bản cùng ký với 4 Hiệp hội ngành hàng khác (ký ngày 5/11/2018 và ngày 17/11/2021) là phù hợp với nội dung quyết nghị kể trên.

Về phương diện thực tiễn, chúng tôi thấy rằng quy định hiện tại là chưa áp dụng biện pháp **quản lý rủi ro** khi bắt buộc tất cả các loại thực phẩm, bao gồm cả thực phẩm phải qua quá trình chế biến và không phân biệt hàng cho xuất khẩu hay hàng cho tiêu dùng trong nước, phải dùng muối bổ sung i-od, dẫn đến rất tốn kém mà hiệu quả thấp.

Chưa kể một thực tiễn là iod gây phản ứng hóa học, và **để bay hơi** khi gặp nhiệt độ cao trong quá trình chế biến, thành phẩm cuối cùng không có iod; thì dẫn chứng cho “chưa quản lý rủi ro”, chúng ta có thể xem đến 02 báo cáo quan trọng thời gian qua.

Một là báo cáo kết quả điều tra của Viện Dinh dưỡng quốc gia (*Điều tra chế độ ăn và nguồn của lượng Natri tiêu thụ ở người trưởng thành, độ tuổi 25-64 năm 2010*) – đã chỉ rõ lượng natri ăn vào chủ yếu là từ gia vị mặn, muối, nước mắm. Thực phẩm chế biến khác chỉ chiếm có 2% lượng natri ăn vào. Như vậy, việc **bắt buộc** các thực phẩm chế biến khác phải bổ sung i-od chỉ nhằm giải quyết **2%** của vấn đề i-od mà lại rất tốn kém và gây nhiều khó khăn cho sản xuất-kinh doanh, không phù hợp với quản lý rủi ro. Cần tập trung vào việc giải quyết 98% của vấn đề, tức là muối ăn trực tiếp, muối dùng trong nấu ăn hàng ngày, gia vị mặn dạng rắn, vừa ít tốn kém, vừa hiệu quả cao.

Hai là Báo cáo của Bộ y tế (*Báo cáo về tình hình thiếu vi chất dinh dưỡng và cơ sở thực hiện tăng vi chất vào thực phẩm*) thì tỷ lệ dân số Việt Nam tiêu thụ muối có iốt là 92,8% (năm 2005), giảm xuống 45,1% (năm 2011). Như vậy, **giảm tỷ lệ bao phủ muối iod dùng trong nấu ăn hàng ngày mới là nguyên nhân chính** gây tăng tỷ lệ thiếu iod. Do đó, tập trung tăng cường sự bao phủ muối iod trong ăn trực tiếp và dùng trong nấu ăn hàng ngày mới là hướng đi đúng của chính sách.

Về phương diện thông lệ quốc tế, Tổ chức Y tế Thế giới trong “Hướng dẫn bổ sung muối Iod - 1995” đã có những lưu ý rất cụ thể đề cho các nước xem xét, tham khảo khi áp dụng: “Cả thiếu và thừa iod đều có tác động xấu đến chức năng tuyến giáp. Việc tiêu thụ quá mức iod có thể dẫn đến các biến chứng như cường giáp do thừa iod ở một số trường hợp hoặc suy giáp ở một số trường hợp khác. Các dữ liệu đã chỉ ra có sự tăng nhẹ nguy cơ cường giáp do thừa iod khi tăng lượng iod ăn vào ở người già...”, “Trẻ em và trẻ nhỏ đã có đủ lượng iod qua sữa mẹ hoặc sữa công thức có iod. Bổ sung muối vào các sản phẩm cho trẻ nhỏ cần phải được kiểm soát để tránh thiếu hoặc thừa muối hoặc iod”.

Như vậy, việc bắt buộc tất cả thực phẩm phải dùng muối có i-od có thể gây nguy hiểm sức khỏe cho những người thừa iod - kể cả những người đủ hoặc thừa iod, sẽ dẫn đến nguy cơ bệnh **cường giáp**, thậm chí **ung thư tuyến giáp** ở những đối tượng đủ iod. Theo “*Báo cáo về tình hình thiếu vi chất dinh dưỡng và cơ sở thực hiện tăng vi chất vào thực phẩm*” của Bộ Y tế, thì Việt Nam có khoảng 43,5% người thiếu i-od, nghĩa là khoảng 56,5% người đủ iod.

Quy định kể trên cũng cho thấy chưa phù hợp với kinh nghiệm quốc tế, khi mà đa số các quốc gia chỉ bắt buộc bổ sung iod cho muối ăn dùng trong nấu ăn hàng ngày, và tự nguyện bổ sung iod cho muối dùng trong chế biến thực phẩm công nghiệp. Điển hình là 2 nước đông dân nhất trên thế giới là Trung quốc và Ấn độ, cũng như toàn bộ các nước châu Âu, Mỹ và Australia (*Tài liệu: FIA Position Paper, 3-2017 – Tình hình sử dụng muối i-ốt ở một số nước trên thế giới*). Một số quốc gia chỉ quy định việc sử dụng muối i-od để chế biến các loại thực phẩm cụ thể như cá khô, thịt muối, tôm muối và patê cá, viên gia vị, bột nêm là những loại thực phẩm sử dụng muối I-ốt ít gây ra thay đổi về mặt cảm quan và phần lớn lượng iốt có thể được giữ lại.

Với một số xem xét-rà soát quan trọng (pháp lý, thực tiễn, quốc tế) kể trên, Hiệp hội VASEP xin kiến nghị sửa đổi 2 nội dung quan trọng sau đây tại Khoản 1 Điều 6 của NĐ09:

Stt	Nội dung Nghị định	Nội dung đề xuất sửa đổi	Lý do đề xuất sửa đổi
	Khoản 1 Điều 6		
1	a) Muối dùng để ăn trực tiếp, dùng trong chế biến thực phẩm phải được tăng cường I-ốt	a) Muối dùng để ăn trực tiếp; dùng trong nấu ăn hàng ngày; các gia vị mặn dạng rắn như hạt nêm, viên súp,... phải được tăng cường I-ốt	Quy định như hiện tại là chưa dựa theo quản lý rủi ro, tốn kém nhưng hiệu quả thấp, khó thực thi, gây rất nhiều khó khăn cho sản xuất-chế biến thực phẩm nói chung (cả cho XK và cho tiêu dùng trong nước). Cần áp dụng biện pháp quản lý rủi ro để đạt được lợi ích sức khỏe cộng đồng mong muốn, và giảm thiểu được các ảnh hưởng bất lợi đến sản xuất-kinh doanh.
2	b) Bột mì dùng trong chế biến thực phẩm phải được tăng cường sắt và kẽm.	b) Bột mì dùng trong chế biến thực phẩm được khuyến khích tăng cường sắt và kẽm.	

Trân trọng đề nghị Quý Bộ xem xét các ý kiến rà soát và kiến nghị nêu trên để bổ sung, sửa đổi hợp lý cho Nghị định 09 nhằm tạo thuận lợi cho các cơ sở sản xuất, không tạo ra các quy định hoặc thủ tục hành chính quá mức, đảm bảo tính khả thi và hiệu quả trong thực tế.

Trân trọng cảm ơn và kính chào./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- PTTg Vũ Đức Đam;
- Bộ NNPTNT; VCCI;
- Chủ tịch HH và các PCT HH;
- VPĐD HH tại Hà Nội;
- Lưu VP HH.

TUO, CHỦ TỊCH HIỆP HỘI
TỔNG THƯ KÝ
BAN CHẤP HÀNH
Trương Đình Hòa

